

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 12.09.17

Zespół Prawa Karnego

II.519.563.2017.PS

**Pan
Bogdan Wrzeński
Prokurator Okręgowy we Wrocławiu
ul. Podwale 30
50-950 Wrocław**

Szanowny Panie Prokuratorze,

Uprzejmie informuję, iż Rzecznik Praw Obywatelskich podjął działania w sprawie zatrzymania p. P. H., który był świadkiem interwencji Policji przeprowadzonej we Wrocławiu w dniu 15 maja 2016 r. wobec p. Igora Stachowiaka.

W sprawie tej Rzecznik przeanalizował dostępne dane, w tym: akta ozn. sygn. .... Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Starego Miasta – postępowania przeciwko p. P. H., podejrzanemu o czyny z art. 222 § 1 k.k. i 224 § 2 k.k. oraz powszechnie dostępne w internecie materiały związane z przedmiotową sprawą.

Analiza powyższa dała Rzecznikowi podstawę do następujących spostrzeżeń i wniosków.

Jak wynika z protokołu zatrzymania, p. P. H. został zatrzymany jako podejrzany o naruszenie nietykalności cielesnej interweniujących funkcjonariuszy oraz wymuszenie zaniechania prawnej czynności urzędowej. W protokole tym wskazano ponadto, że zachodziła obawa ukrycia się osoby zatrzymanej. Zatrzymanie to nie zostało poddane kontroli sądowej, albowiem p. P. H. nie złożył na nie zażalenia. Tym niemniej, w świetle materiałów zgromadzonych w postępowaniu ..... oraz dostępnych relacji, w tym zapisów obrazu tego zdarzenia, zarówno zasadność zatrzymania jak i jego prawidłowość wywołują poważne wątpliwości.

Trudno bowiem uznać za spełnioną przesłankę obawy ukrycia się sprawcy w sytuacji, gdy do zatrzymania doszło w biały dzień, na ulicy miasta a zarazem funkcjonariusze Policji nawet nie próbowali ustalić tożsamości zatrzymanego. Z zeznań świadków tego zdarzenia wynika, że

policjanci podbiegli do p. P. H., nie zadawali mu żadnych pytań ani nie wydawali poleceń, lecz przewrócili i założyli kajdanki na ręce trzymane z tyłu. Z zeznań tych i filmów zamieszczonych w internecie wynika, że p. P. H. zachowywał się w tym czasie spokojnie, w żaden sposób nie utrudniając interwencji.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich stosowanie wobec p. P. H. środków przymusu bezpośredniego w postaci siły i fizycznej i kajdanek było co najmniej wątpliwe z punktu widzenia art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Ponadto, z powołanych materiałów wynika w sposób jednoznaczny, że przy stosowaniu tych środków nie została dopełniona procedura, o której mowa w art. 34 ust. 1 powołanej ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, niewątpliwie przy tym nie zachodziły przesłanki określone w art. 34 ust. 2 tej ustawy – p. P. H. nie został wezwany do zachowania zgodnego z prawem (nic zresztą nie wskazuje, aby jego zachowanie w chwili zatrzymania nie było zgodne z prawem), ani też uprzedzony o zastosowaniu środków przymusu, a jednocześnie nie występowało zagrożenie życia, zdrowia lub wolności uprawnionego lub innej osoby, zaś zwłoka nie groziła niebezpieczeństwem dla dobra chronionego prawem.

Warto w tym miejscu także podkreślić, że – jak wynika z materiałów filmowych, w tym zwłaszcza reportażu „Śmierć w komisariacie” dostępnego na stronie <http://www.tvn24.pl/superwizjer-w-tvn24,149,m/smierc-igora-stachowiaka-w-komisariacie-zobacz-reportaz-superwizjera,741647.html> – faktyczną przyczyną zatrzymania p. P. H. wydaje się to, że filmował on interwencję policjantów podjętą wobec p. Igora Stachowiaka – co było działaniem z punktu widzenia prawa karnego obojętnym. Świadczyć o tym może zarejestrowana treść rozmów policjantów dostępna w powołanym reportażu. Potwierdzeniem takiej interpretacji zatrzymania może być ostateczne prawomocne umorzenie dochodzenia przeciwko p. P. H. Postanowienie o umorzeniu nie zawiera uzasadnienia, można jednak wywnioskować, że przyczyną umorzenia postępowania był brak dowodów na popełnienie przez podejrzanego zarzucanych mu czynów. Nie ulega jednocześnie wątpliwości, że wobec dostępności nagrań z kamer monitorujących ulice Wrocławia i z telefonów osób obecnych przy zdarzeniach oraz licznych świadków zdarzeń brak dowodów na popełnienie przez p. P. H. zarzucanych mu czynów oznaczać może, że w rzeczywistości do czynów tych w ogóle nie doszło.

Kolejne, poważne wątpliwości Rzecznika Praw Obywatelskich budzi zatrzymanie u p. P. H. telefonu komórkowego, którym nagrywał interwencję Policji. Z badanych akt sprawy wynika, że telefon ten został zatrzymany po wezwaniu p. P. H. do dobrowolnego wydania „przedmiotów pochodzących z przestępstwa, służących do jego popełnienia lub środków zabronionych”. W ocenie

Rzecznika, z okoliczności sprawy w żaden sposób nie wynika, aby telefon ten mógł być zaliczony do jednej z kategorii wskazanych w protokole. Faktyczna podstawa odebrania tego telefonu jest zatem wysoce wątpliwa, samo zaś zatrzymanie wydaje się potwierdzać tezę, że rzeczywistą podstawą interwencji Policji w stosunku do p. P. H. było nagrywanie przez niego czynności policjantów z udziałem p. I. Stachowiaka.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności w ocenie Rzecznika prokurator zatwierdzający postanowienie o umorzeniu dochodzenia przeciwko p. P. H. powinien był podjąć działania mające na celu przeprowadzenie prawnokarnej oceny zachowania policjantów, którzy wykonywali czynności z udziałem p. P. H. – co najmniej w zakresie jego zatrzymania i odebrania telefonu. W aktach badanej sprawy brak jest jednak śladu, aby w tym zakresie doszło do wyłączenia materiałów do odrębnego prowadzenia.

Jednocześnie wskazać należy, że jak wynika z wypowiedzi p. P. H. w powołanym reportażu telewizyjnym, po dowiezieniu go do jednostki Policji został on pobity przez policjantów, którzy ponadto sztychli z niego, nawiązując do filmowania przez niego interwencji wobec p. I. Stachowiaka.

Mając na uwadze powyższe spostrzeżenia proszę uprzejmie o dokonanie analizy sprawy i poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o zajęтым stanowisku i ewentualnie podjętych działaniach.

Zał. 1 tom akt ozn. sygn. ....

Z poważaniem

Piotr Sobota

Naczelnik Wydziału ds. Organów
Ścigania

Do wiadomości: Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia - Stare Miasto, ul. Sądowa 2, 50-046
Wrocław